

[Knud Damgaard]

voldelige handlinger. Jeg er enig. Det danske folk er et besindigt folk, men det er dog en kendsgerning, at store dele af et nok så besindigt folk lader sig påvirke og ganske naturligt også lod sig påvirke af undertrykkelse, vold, terror, tortur, henrettelser og den menneskelige nedværdigelse, der fulgte med koncentrationslejrold.

Jeg ville så gerne, hvis det i dag havde været muligt, fra denne talerstol have spillet et bånd, der kunne have været bevisførelse for, hvordan stemningen var i det folk, der oplevede den 5. maj. Jeg forstod meget vel, at det måtte afvises. Jeg forstod godt, at hvis jeg i dag havde fået tilladelse til at spille det bånd, der viste lynchstemningen i København og andre steder i landet den 5. maj, så kunne det næste ønske være gået ud på at få lov til at vise film eller spille grammofoon eller andet, når man ville underlægge sit standpunkt med dokumentation.

Jeg er alligevel lidt ked af det, og jeg mener i og for sig, at den generation, der ikke oplevede den stemning på sin egen krop, i hvert fald burde besøge frihedsmuseet og lytte til disse bånd, før man stemmer ved tredje behandling af dette lovforslag.

Det bånd, vi altså ikke fik hørt, er vidnesbyrdet om, at vi også i Danmark ville have fået de lange knives nat, hvis ikke modstandsbevægelsens folk havde kunne hindre det. Når det lykkedes, var det alene begrundet i løftet om, at der ville komme en lov, som ville sikre en retslig afklaring af besættelsestidens forbrydelser i overensstemmelse med det, man på det tidspunkt fandt var retfærdigt. Når man selv er en stærkt engageret modstander af dødsstraf, så er det naturligvis ikke morsomt at skulle tale for bevarelsen af en dødsstrafbestemmelse, men modstanden mod dødsstraf må dog under alle vilkår være modstanden mod, at der tages liv unødvendigt, ud fra et ønske om, at menneskeliv respekteres. Det må nødvendigvis føre til den konklusion, at kan dette ikke sikres fuldt ud, så må man hindre, at liv ofres i urimeligt og unødvendigt omfang. Det er det, der er kerneproblemet i denne sag.

Må jeg komme med en personlig beretning om 5. maj dér, hvor jeg oplevede den direkte. Vi måtte adskillige gange fra modstandsfolkernes side forhindre, at folk i lynchstemning myrdede de fanger, vi var på vej

med til politistationerne. Det er simpelt hen kendsgerningen om disse begivenheder.

Den bestemmelse, som nogle vil have ophævet, er efter min mening den mest fredssommelige bestemmelse, man kan tænke sig i fredstid. Den vil overhovedet ingen virkning have, medmindre vi igen skulle blive kastet ud i den ulykke, som krig og besættelse vil være. Jeg har med stor interesse lyttet til de retslærdes kommentarer til problemet. Jeg lagde mærke til, at professor von Eyben, stillet over for udsigten til myrderier i flæng, som det ville være tilfældet med de lange knives nat, anlagde det synspunkt, at så kunne man jo bare lovgive med tilbagevirkende kraft. Vi har undertegnet konventioner, som gør dette umuligt – rent bortset fra det amorske i det.

Jeg skal derfor under hensyn til uenigheden blandt retslærde og ønsket om at få oplyst det kriterium, man anlagde i Norge i denne sag, bede om, at sagen går tilbage til udvalget.

Glensgård (FP):

Når jeg tager ordet i denne sag, er det ud fra nogle af de betragtninger, som hr. Knud Damgaard også fremførte. Jeg tilhører jo en generation, der er født efter det tidspunkt, hvor dette folketings lovgav med tilbagevirkende kraft. Jeg ønsker ikke, hverken at jeg selv eller at fremtidige medlemmer af dette ting skal være pisket ud i en stemning, hvor de tvinges til at lovgive med tilbagevirkende kraft. Som hr. Knud Damgaard fremførte, har retslærde i dette land meddelt, at så kan man jo bare, hvis situationen ulykkeligvis nogen sinde skulle opstå, lovgive med tilbagevirkende kraft. Det er, som hr. Knud Damgaard sagde, umoralsk. Det er ufatteligt, at der er medlemmer af dette ting, der nu vil ophæve en bestemmelse med henblik på senere at indføre bestemmelsen igen med tilbagevirkende kraft, hvis det måtte være nødvendigt.

Det er klart, at hvis der nogen sinde ulykkeligvis skulle komme en sådan stemning igen, så er det en oppisket stemning, og det er forkert i en oppisket stemning at tage stilling til en lovgivning. Derfor har jeg også sammen med andre i min gruppe sagt, at hvis der skal indføres dødsstraf for terrorisme – og det mener jeg personligt – så skal